

ALTERNATIVNA ULAGANJA NA FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

Nemanja Antić

POJAM ALTERNATIVNIH INVESTICIJA

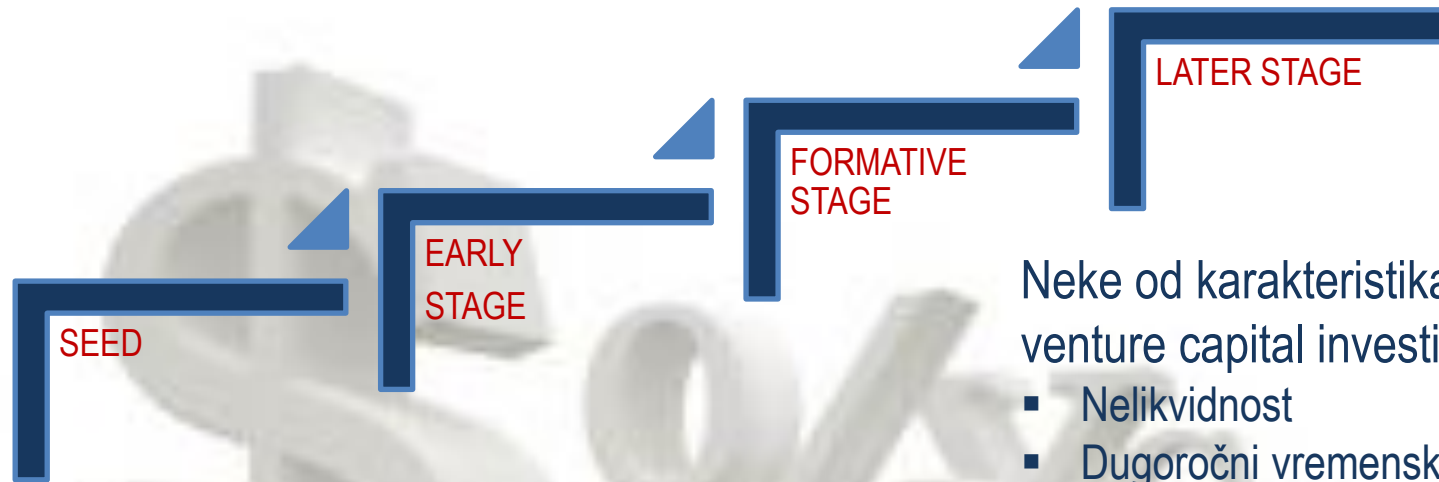
- ❑ Termin se odnosi na skup investicionih ulaganja, kao manje očiglednog načina očuvanja vrednosti imovine i očuvanja u odnosu na tradicionalnu finansijsku aktivu, poput akcija i obveznica.
- ❑ Ova kategorija uključuje:
 1. VENTURE CAPITAL
 2. REAL ESTATES
 3. FUNDS OF FUNDS
 4. HEDGE FUNDS
 5. EXCHANGE TRADED FUNDS
 6. OPEN-ENDED INVESTMENT FUNDS
 7. CLOSED-ENDED FUNDS
 8. FINANCIAL DERIVATES
 9. COMMODITIES
 10. COLLATERIZED COMMODITIES FUTURES
 11. INTERNET INVESTMENT

Svaka od ovih alternativnih investicija ima svoje jedinstvene karakteristike koje zahtevaju različit pristup analizi.

VENTURE CAPITAL

Uloga venture capital-a se menjala kroz istoriju. Danas se pod ovim pojmom podrazumevaju privatne investicije u biznis poduhvate. Faze ulaganja:

Neke od karakteristika venture capital investicija su:

- Nelikvidnost
- Dugoročni vremenski horizont
- Poteškoće u evaluaciji
- Ograničene informacije
- Preduzetničk/ menadžment promašaji
- Profit je cilj, a ne veličina za menadžera
- Tržišni uslovi

REAL ESTATES

Real estates je tipična "opipljiva", realna, nemobilna, nedeljiva imovina u koju se trenutno može investirati. Nemoguće je direktno je uporediti sa ostalom vrstom imovine što otežava utvrđivanje njene tržišne vrednosti. Međutim, investitoru na raspolaganju stoje četiri načina utvrđivanja vrednosti ove imovine:

TROŠKOVNI METOD

- Uključuje troškove zamene +proračun vrednosti zemlje
- Troškovi zamene = tekući troškovi izgradnje
- Proračun vrednosti zemlje nije lako napraviti

METOD POREĐENJA PRODAJE

- Koristi cene slične imovine ili imovine iz predhodne transakcije
- Alternativa - hedonistički cenovni metod

PRIHODNI METOD

- Koristi diskontovani cash-flow
- NOI se utvrđuje kao godišnji prihod iznajmljivanja-operativni troškovi

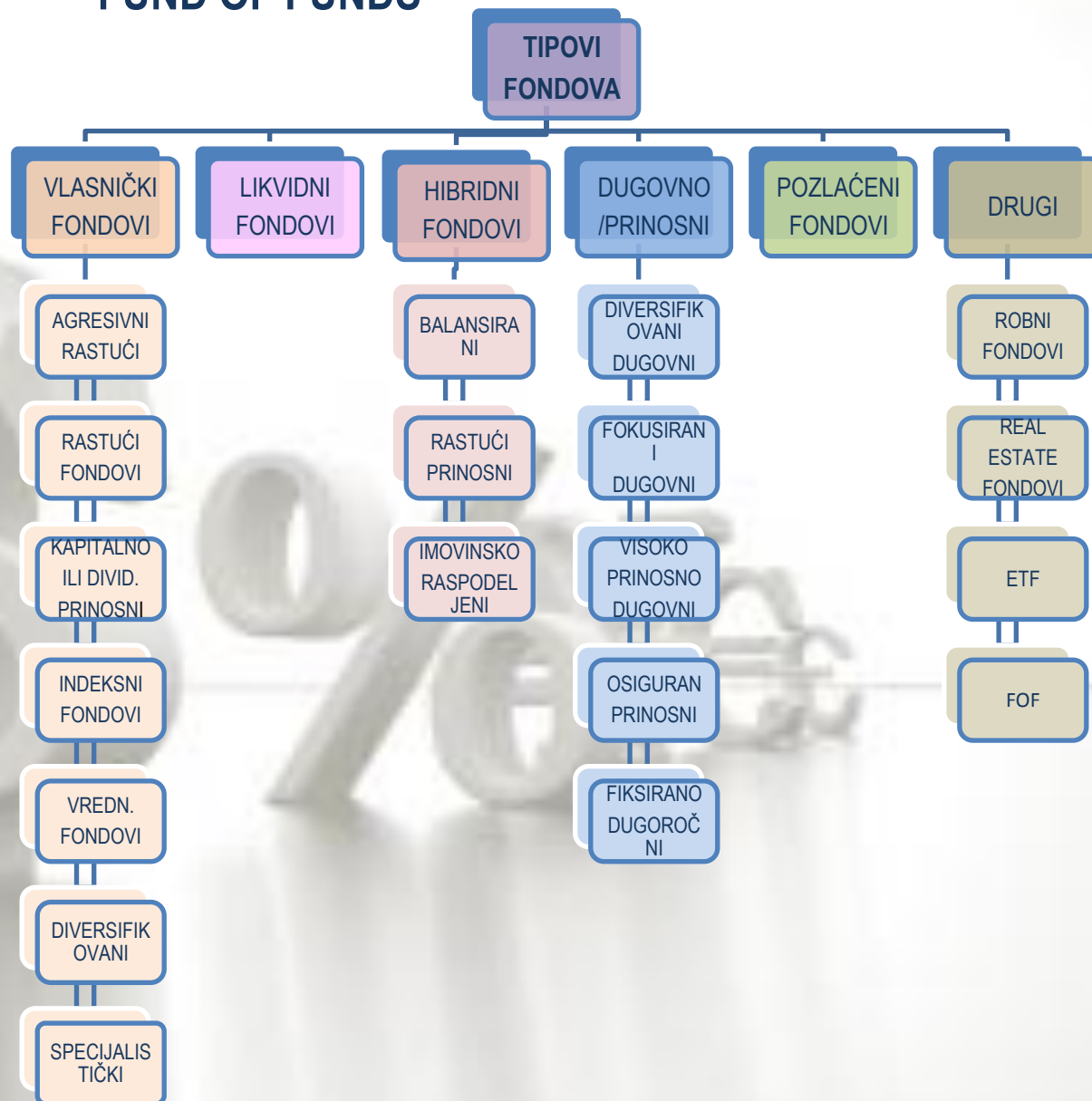
NAKON POREZA DISKONTOVANI CASH-FLOW

- NPV investicije jednak je SV priliva umanjenih za porez, diskontovano po r
- Ima smisla ulagati samo u projekte sa pozitivnom očekvanom NSV

FUND OF FUNDS

- Ovo je jedna investiciona strategija koja podrazumeva zajednički fond koji investira u druge zajedničke fondove radije nego direktno u akcije, obveznice i druge hartije od vrednosti. Poznata je i kao multi-menadžment investicija. Može biti ograničena ukoliko se ulaže u portfolio fondova kojim upravlja ista investiciona kompanija ili neograničena ukoliko se ulaže u eksterne fondove.

HEDGE FUNDS

HF je takva vrsta fonda, korišćena uglavnom od strane bogatih pojedinaca i institucija, kome je dozvoljeno da **koristi agresivnije strategije** koje ne stoje na raspolaganju uobičajenim zajedničkim fondovima, poput svopova, arbitraže, derivata... Zakonom je ograničeno postojanje 100 investitora po jednom HF-u, i kao rezultat toga, većina ovih fondova određuje izuzetno visoke minimalne investicione sume u rasponu od 250.000\$ do preko 1.000.000.\$. Menadžer fonda prima nadoknadu u vidu dve osnovne komponente, osnovne provizije (oko 1% vrednosti imovine) i podsticajne provizije (u zavisnosti od trenutnih prinosa fonda).

EXCHANGE TRADED FUNDS

ETF je specijalan tip fonda koji investira u portfolio akcija i obveznica i "imitira" performanse specifičnog indeksa.

PREDNOSTI

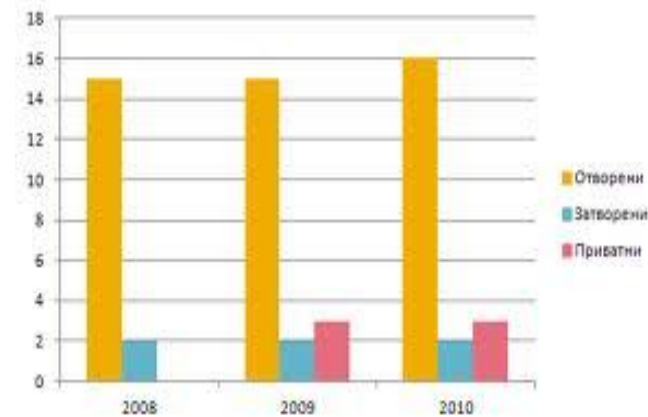
- DIVERSIFIKACIJA
- "IN-KIND" STVARANJE I OTKUP AKCIJA
- TRGOVANJE KROZ RAZMENU
- NEMA POREZA
- ARBITRAŽNE MOGUĆNOSTI
- MOGUĆNOST TRENUTNOG REINVESTIRANJA DIVIDENDI
- U SVAKOM TRENUTKU POZNATA STRUKTURA FONDA

NEDOSTACI

- "FEWER INDICES"
- "BIG SPREAD"
- NEINTERESANTNI VELIKIM INVESTITORIMA
- NEINTERESANTNI DUGOROČNIM INVESTITORIMA

OPEN-ENDED, CLOSED-ENDED FUNDS

Otvoreni investicioni fondovi posluje po principu prikupljana novčanih sredstava putem emitovanja investicionih jedinica. Broj vlasnika investicionih jedinica u fondu i vrednost imovine se permanentno menjaju.

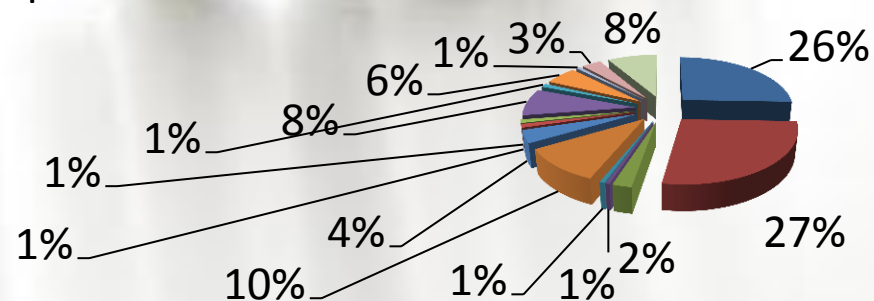
Procentualno učešće u ukupnoj imovini OIF na dan 04.04.2012.

Zatvoreni investicioni fond svoja sredstava prikuplja putem javne ponude i ima ograničen broj akcija. Oni ne vrše otkup akcija od svojih članova, već ih moraju prodati na sekundarnom, berzanskom i vanberzanskom tržištu.

- Raiffeisen cash
- Erste euro cash
- Fima money
- Kombank infund
- Ilirika gold
- Delta dynamic
- Triumph balance
- Delta plus

Sales

- Erste cash
- Citadel money fund
- Raiffeisen world
- Ilirika global
- Fima proactive
- Triumph
- Erste euro balanced 35

FINANSIJSKI DERIVATI

TERMINSKI DEVIZNI KURS - sporazum o odloženoj razmeni valute do određenog trenutke u budućnosti, po ceni poznatoj unapred.

SVOP – promptna prodaja, terminska kupovina(ili obe terminske) u jednoj poslovnoj transakciji.

FJUČERSI – standardizovni ugovori kojima se trguje na berzi i stiče pravo kupovine ili prodaje određene količine valute, na određeni datum u budućnosti, po kursu poznatom danas.

OPCIJE – ugovor po kom kupac ima pravo, ali ne i obavezu da kupi (call) ili proda (put) određenu količinu valute na određeni datum u budućnosti, po ceni poznatoj unapred.

POREĐENJE VALUTNIH FINANSIJSKIH DERIVATA

	TERMINSKI UGOVORI	VALUTNI SVOP	FJUČERSI	OPCIJE
KOLIČINA VALUTE	NESTANDARDIZOVANA	NESTANDARDIZOVANA	STANDARDIZOVANA	REGULISANA
OBAVEZA POLAGANJA DEPOZITA	NE	NE	DA	DA (PRODAVAC)
TROŠKOVI	TRANSAKCIONI	PROVIZIJA BANCI	INICIJALNA MARŽA, PROVIZIJA BROKERU	PREMIJA (KUPAC), MARŽA (PRODAVAC)
REALIZACIJA O ROKU DOPEĆA	DA	DA	NE MORA	NE MORA (AMERIČKI TIP)
DNEVNA USKLAĐENOST SA DEV. KUR.	NE	NE	DA	NE
MESTO REALIZACIJE		BANKE	ČIKAŠKA ROBNA BERZA, MEĐ. TRŽ. NOVCA	ČIKAŠKA I FILADELFIJSKA BERZA, BANKE, VANBERZANSKO TRŽIŠTE
DOBITAK	OSTVARENA TERMINSKA PREMIJA	POZITIVNA STOPA SVOPA	POVLAČENJE DODATNOG DEPOZITA	STRAJK CENA > PROMPTNI KURS (ZA KUPCA CALL OPCIJE)

COMMODITIES

❑ Uloga sirovina u procesu investiranja u proizvodnju i potrošnju?

- > izloženost ekonomskom proizvodnom i potrošnom rastu
- > ekonomski rast —————> ↑ tražnja za sirovinama —————> ↑ cena sirovina
- > oscilacije cena sirovina su češće nego promene cena finalnih proizvoda

❑ Motivacija za investiranje u sirovine?

- > "pasivni investitori" su više zainteresovani za tzv. **collateralized future position** (fund)
- kao kombinaciju investiranja u commodity futures i investiranja u trezorske zapise, vrednosno iste kao fjučers
- > "aktivni investitori" mogu investirati u commodity futures u pokušaju da ostvare profit od ekonomskog rasta povezanog sa višim cenama sirovina.

❑ Commodity linked equity

❑ Commodity linked bonds

COLLATERIZED COMMODITY FUTURES

Izvori prinosa od collateralized commodities futures?

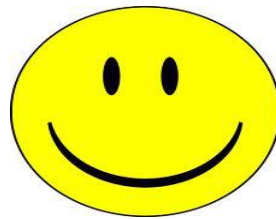
- istovremeno kupovanje standardizovanih fjučers ugovora i državnih HOV, poput trezorskih zapisa, sa tržišnom vrednošću jednakoj vrednosti fjučers ugovora.
- Dobitak iz fjučersa se koristi za kupovinu trezorskih zapisa i obrnuto.
- **Totalni prihod** = procenat promene cene fjučersa + procenat zarađene kamate po osnovu kupovine državnih HOV.

INTERNET INVESTMENT

- ❑ Freelance project (web designers, programmers)
 - najrasprostranjeniji u Kini i Indiji
 - manji su po obimu
 - deluju špekulanti
 - visok prinos ali i rizik
- ❑ Internet traffic- kao tok podataka putem interneta
- ❑ Baner- grafički prikaz koji se nalazi na istaknutom delu sajta. Ta usluga se plaća oglašivaču, odnosno onome na čijem sajtu je baner postavljen.

HVALA
NA
PAŽNJI!